

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓

รอบการประเมินที่ ๑ / ๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อ-นามสกุล.....นางภัทราธิษฐ์ ช่วยสรระน้อย.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ.....
กลุ่ม/ฝ่าย/สพด.....กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน.....
หัวข้อการพัฒนา.....เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness).....
สถานที่.....กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓.....
วันที่.....๒๖ มกราคม ๒๕๖๗.....
วิทยากร/ผู้ให้ความรู้.....สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน).....
หน่วยงานที่จัดอบรม.....สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy.....
สรุปสาระสำคัญ

การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness) เป็น การเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ หลักการของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.การบริหารงานและการให้บริการ ภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลและแนวทาง ในการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลในหน่วยงาน

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการ ยกกระตือการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลนำไปสู่การเป็น รัฐบาลดิจิทัล ซึ่งใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการบริหารงานการให้บริการและการบูรณาการข้อมูลของภาครัฐให้เกิดเป็น ระบบการทำงาน และระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานรัฐที่มีประสิทธิภาพ มั่นคง ปลอดภัย รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใสประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการสามารถตรวจสอบการ ดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐได้ ประกอบด้วย ๒๐ มาตรา

หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ ๑. ให้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (แผนระดับชาติ) ๒. ให้มีคณะกรรมการ พัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ๓. ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายนี้ ๔. ให้มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เป็นกรอบในการบริหารจัดการ ข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ ๕. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลและบริการในรูปแบบดิจิทัล Digitization ๖. ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล Open Government Data ๗. ให้หน่วยงาน ของรัฐแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน Integration และมีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางสนับสนุนการ เชื่อมโยงบริการดิจิทัลให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ

ประโยชน์ที่ประชาชนและส่วนรวมจะได้รับ เช่น ๑. ได้รับบริการภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว ไม่สร้าง ภาระแก่ประชาชนลดการใช้สำเนาเอกสารในการ ติดต่อราชการ ๒. ติดต่อภาครัฐใช้บัตรประชาชนใบเดียวทำ ได้ทุกเรื่องหรือติดต่อออนไลน์ได้แบบเบ็ดเสร็จ One Stop Service ๓. ใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐสำหรับติดตาม และตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ ๔. สามารถนำข้อมูลเปิดของหน่วยงานของรัฐไปพัฒนานวัตกรรมที่สร้าง ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ และสังคม

ที่มารวมการปฏิบัติข้อมูลภาครัฐ ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ (Data governance) หมายถึง การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกขั้นตอนเพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของ หน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย

องค์ประกอบของการจัดทำธรรมนูญข้อมูลภาครัฐประกอบด้วย ๑. จัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ ๒. จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data dictionary) พิลด์/คอลัมน์ หมายความว่าอะไร ต้องการสื่อถึง ข้อมูลอะไร รูปแบบของข้อมูลเป็นอย่างไร แหล่งอ้างอิงของข้อมูลแต่ละ พิลด์/คอลัมน์ เป็นข้อมูลส่วนบุคคล หรือไม่ เผยแพร่ให้ใครเข้าถึงได้บ้าง มีชั้นความลับหรือไม่ ๓. จัดทำ คำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) ชื่อชุดข้อมูล เจ้าของข้อมูล คำสำคัญ แหล่งอ้างอิง มีข้อมูล ส่วนบุคคลหรือไม่ ขอบเขตการเผยแพร่ข้อมูล ระดับชั้นความลับ แหล่งจัดเก็บ การปรับปรุงข้อมูล วันที่ ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด ๔. จัดทำแนวปฏิบัติสำหรับชุดข้อมูล (Dataset guideline) โดยคำนึงถึง Data security, Data privacy และ Data quality

ข้อมูล (Data) จัดเป็นทรัพย์สินที่สำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐจึงได้ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้กับทุกภาคส่วน แต่ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐยังประสบกับปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ซึ่งเป็น ประเด็นปัญหาเชิงนโยบายและปฏิบัติ ทั้งในเรื่องความซ้ำซ้อนของข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (เช่น การรักษาความลับ การเข้าถึงข้อมูล การรักษาความเป็นส่วนบุคคล) คุณภาพของข้อมูล (เช่น ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเป็นปัจจุบัน) การเปิดเผยข้อมูล (เช่น หน่วยงานเจ้าของข้อมูลไม่อนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล กระบวนการขอใช้ข้อมูลซับซ้อนและใช้เวลานาน ข้อมูลไม่อยู่ในรูปแบบที่ใช้งานต่อได้ง่าย) และยังไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ อาจเป็นผลมาจากการบริหารจัดการ ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจนของหน่วยงาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้หน่วยงานภาครัฐมี มาตรการและแนวปฏิบัติในธรรมนูญข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัยได้จริง

ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมนูญข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล ธรรมนูญข้อมูล (Data Governance) จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูล โดยประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของธรรมนูญข้อมูล กฎเกณฑ์ หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับข้อมูล บทบาทและความรับผิดชอบในธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ กระบวนการธรรมนูญข้อมูล ภาครัฐ และการวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมนูญข้อมูล ภาครัฐ

การบริหารจัดการข้อมูล คือ คำจำกัดความที่อธิบายถึงกระบวนการที่ใช้ในการวางแผน (Plan) ระบุ (Specify) เปิดใช้งาน (Enable) สร้าง (Create) รับ (Acquire) ดูแลรักษา (Maintain) ใช้ (Use) จัดเก็บถาวร (Archive) ดึงข้อมูล (Retrieve) ควบคุม (Control) และทำลายข้อมูล (Purge)

กรอบธรรมนูญข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน เป็นโครงสร้างที่ช่วยให้องค์กรกำหนดความ รับผิดชอบการตัดสินใจ และดำเนินการกับข้อมูลองค์กร ประกอบด้วย คณะกรรมการธรรมนูญข้อมูล (Data Governance Council) ทีมบริกรข้อมูล (Data Steward Team) และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholders) การวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ จะต้องถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนบุคคล เชื่อมโยง และเป็นประโยชน์

แนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล โครงสร้างของบุคลากรที่รับผิดชอบในธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) (Data Governance Structure) การกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาล ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) เพื่อแสดงลำดับชั้นระหว่าง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) และแสดงถึงสิทธิในการสั่งการตามลำดับชั้นโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลของ สดช. แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Council) ประกอบไปด้วย ผู้บริหารระดับสูงสุดของหน่วยงาน (Chief Executive Officer) ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Informaion Officer) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง (Chief Data Officer) ผู้บริหารด้านการรักษาความปลอดภัยระดับสูง (Chief Security Officer) ผู้บริหารจากส่วนงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงหัวหน้าทีม บริกรข้อมูล (Lead Data Steward) ซึ่งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลมีอำนาจสูงสุดในเรื่องธรรมาภิบาลข้อมูลภายในสดช. ซึ่งทำหน้าที่ตัดสินใจเชิงนโยบาย แก้ไขปัญหา และบริหารจัดการภายในคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. ทีมบริกรข้อมูล (Data Steward Team) ประกอบไปด้วย หัวหน้าบริกรข้อมูล (Lead Data Steward) บริกรข้อมูลด้านธุรกิจ (Bussiness Data Stewards) บริกรข้อมูลด้านเทคนิค (Technical Data Stewards) บริกรข้อมูลด้านคุณภาพข้อมูล (Data Quality Stewards) รวมไปถึงบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ ความมั่นคง ปลอดภัย กฎหมาย และบุคคลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายข้อมูลและความรู้อื่น ๆ ที่จะสนับสนุน ให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่ดีภายในหน่วยงานของสดช. ทีมบริกรข้อมูลรับคำสั่งโดยตรงจากคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล และมีการให้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจต่อคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

๓. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Data Stakeholder) ประกอบไปด้วย เจ้าของข้อมูล (Data Owners) ทีมบริหารจัดการข้อมูล (Data Management Team) ผู้สร้างข้อมูล (Data Creators) และผู้ใช้ข้อมูล (Data Users) ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนธรรมาภิบาลข้อมูลต่อทีมบริกรข้อมูล และคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

(ลงนาม) _____

(นางภัทรานิษฐ์ ช่วยสระน้อย)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(ลงนาม) _____

(นายจิริยุทธ์ คำขจร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน
ผู้รับรองผลการพัฒนาความรู้

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ภัทราธิษฐาน ช่วยสรระน้อย

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การสร้างความเข้าใจกรอบรรรมาภิบาลข้อมูล
(Data Governance Framework Awareness)

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 : 50 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 26 ม.ค. 2567

(นายชรินทร์ ธีรฐิตยางกูร)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

e3ecae5f